Informacja o regionie

Gmina Górzyca leży w północno-zachodniej części województwa lubuskiego. Od północy graniczy z gminami Słońsk i Kostrzyn, od północnego-wschodu z gminą Słońsk, od południowego-wschodu z gminą Ośno Lubuskie, a od południa z gminą Rzepin i Słubice. Zachodnią granicę gminy stanowi granica państwa. Teren gminy położony jest w miejscu krzyżowania się trzech mezoregionów: Kotliny Gorzowskiej, Doliny Odry Środkowej i Wzgórz Osieńsko-Sulechowskich. Kotlina Gorzowska jest zachodnim fragmentem Pradoliny Wisły i obejmuje północny fragment gminy. Można w niej wyróżnić terasę denną - płaską, podmokłą, poprzecinaną licznymi rowami melioracyjnymi oraz terasę średnią, pokrytą piaskami wydmowymi. Na południu łączy się ona z rynną polodowcową. Wzdłuż zachodniej granicy gminy, na długości ok. 15 km, płynie rzeka Odra. Dolinę Odry, odgrodzoną wałem, odwadnia Kanał Czerwony (Rącza Struga) oraz jego dopływy. Kanał ten wpada do Warty pod Kostrzynem.

Powierzchnia gminy wynosi 14 555 ha, W strukturze użytkowania gruntów bezwzględnie dominują użytki rolne, zajmujące ogółem 10 022 ha (prawie 70% powierzchni gminy). Wśród nich dominują grunty orne (7788 ha), stosunkowo znaczną powierzchnię zajmują łąki i pastwiska (2067 ha), natomiast lasy zajmują zaledwie 19% powierzchni gminy, co w warunkach Ziemi Lubuskiej należy do sytuacji wyjątkowej. Ludność gminy skupia się w 13 miejscowościach i liczy 4 247 osób, co daje średnie zaludnienie 28 osób/km2, czyli dwukrotnie niższe od średniej dla województwa.
Charakter gminy jest zdecydowanie rolniczy, choć położenie pomiędzy przejściami granicznymi w Kostrzynie i Słubicach oraz Świecku, stwarza pewne możliwości rozwoju handlu i usług.

Prace inwentaryzacyjne przeprowadzone na terenie gminy

- Przeprowadzono wstępną inwentaryzację przyrodniczą całego terenu gminy (wyszukiwanie obiektów nadających się do objęcia konserwatorską ochroną przyrody)
- Przeprowadzono analizę położenia terenu gminy w stosunku do obszarów o prawdopodobnym szczególnym znaczeniu dla ochrony przyrody.
- Na całym obszarze gminy przeprowadzono inwentaryzację miejsc ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej. Zgodnie z metodyką przyjętą w projekcie, opierano się na kryterium geobotanicznym.
- W roku 1994 opracowano koncepcję ochrony przyrody obszaru "Ujście Warty" obejmującego ponad połowę powierzchni gminy. Jego efektem była między innymi propozycja utworzenia parku krajobrazowego.
- Na podstawie wyników wymienionych wyżej prac zaprojektowano sieć obiektów, które należy objąć konserwatorską ochroną przyrody, by zachować różnorodność przyrody gminy, oraz wkład gminy do różnorodności biologicznej regionu i kraju.

Walory przyrodnicze gminy

Walory o randze ponadregionalnej:

Rezerwat przyrody "Pamięcin" utworzony dla ochrony unikalnych zespołów roślinności stepowej z ostnicą Jana Stipa Joannis, ostnicą włosowatą Stipa capillata, pajęcznicą liliowatą Anthericum liliago, mikołajkiem polnym Eryngium campestre, dzwonkiem syberyjskim Campanula sibirica, leńcem górskim Thesium linophyllon i wieloma innymi. Rezerwat "Pamięcin" jest rezerwatem ścisłym.

Obszar Chroniony Lubuskiego Klubu Przyrodników dla ochrony kompleksu muraw kserotermicznych i lasów zboczowych na krawędzi doliny Odry koło miejscowości Owczary. Liczne stanowiska wielu roślin stepowych, między innymi ostnicy włosowatej Stipa capillata, pajęcznicy liliowatej Anthericum liliago, mikołajka polnego Eryngium campestre, dzwonka syberyjskiego Campanula sibirica i innych.

Walory o randze regionalnej

- Murawy kserotermiczne w rejonie Owczar, Lasek i Pamięcina oraz między Górzycą a Żabicami. Kilkanaście fragmentów ze stanowiskami ostnic i wielu innych gatunków roślinności kserotermicznej.
- Lasy o charakterze łęgów w dolinie Odry.

WALORY GMINY GÓRZYCA NA TLE INNYCH GMIN REGIONU I PASA PRZYGRANICZNEGO

W porównaniu z innymi gminami, w gminie Górzyca zaznacza się bardzo wyraźne skupienie wartości przyrodniczych i to o unikatowym charakterze. Znalazło to już wyraz w utworzeniu Rezerwatu Pamięcin i Obszaru Chronionego Owczary, a także w zaprojektowaniu Parku Krajobrazowego Ujście Warty - między innymi na terenie Gminy. Przyroda jest nieodłącznym składnikiem obrazu gminy, a walory przyrodnicze są podstawowym czynnikiem decydującym o jej atrakcyjności turystycznej!

SPECYFIKA PRZYRODY GMINY

Do specyficznych elementów przyrody gminy Górzyca odróżniających ją od innych gmin pasa przygranicznego, należą przede wszystkim murawy kserotermiczne. Występujące tutaj ich płaty uważane są za najlepiej zachowane w całej północnej Polsce! Na specyfikę gminy rzutuje także fakt występowania na jej terenie struktur przyrodniczych związanych z doliną Odry - koryta rzeki, wąskiego międzywala, pozostałości lasów łęgowych. Elementy te - przede wszystkim murawy kserotermiczne - jako składniki "image" gminy, zasługują na szczególnie troskliwą ochronę! Mogą być łatwo i z powodzeniem wykorzystane przy kreowaniu obrazu gminy w świadomości odwiedzających ją turystów.